

Pandemi ve Enerji Piyasalarında Yeni Trendler

Enerjide 1970-1980 ve 2001-2010 Dönemleri ve Etkileri

Barış Sanlı

Bilkent Enerji Politikaları Araştırma Merkezi

30 Mart 2021 / barissanli.com

Bu sunumdaki tüm görüşler kişisel görüşler olup hiçbir kurum/şirket/dernek ya da Bilkent EPRC'ye atfedilemezler. Görüşlerde yanlış var ise bunlar şahsi hatalardır. Bu sunumdaki görüşler yatırım amacı ile kullanılamaz.

Ana soru

Yeni bir büyüme dönemi mi (2001-2010),
Yeni bir karmaşa dönemi mi (1970-1980)?

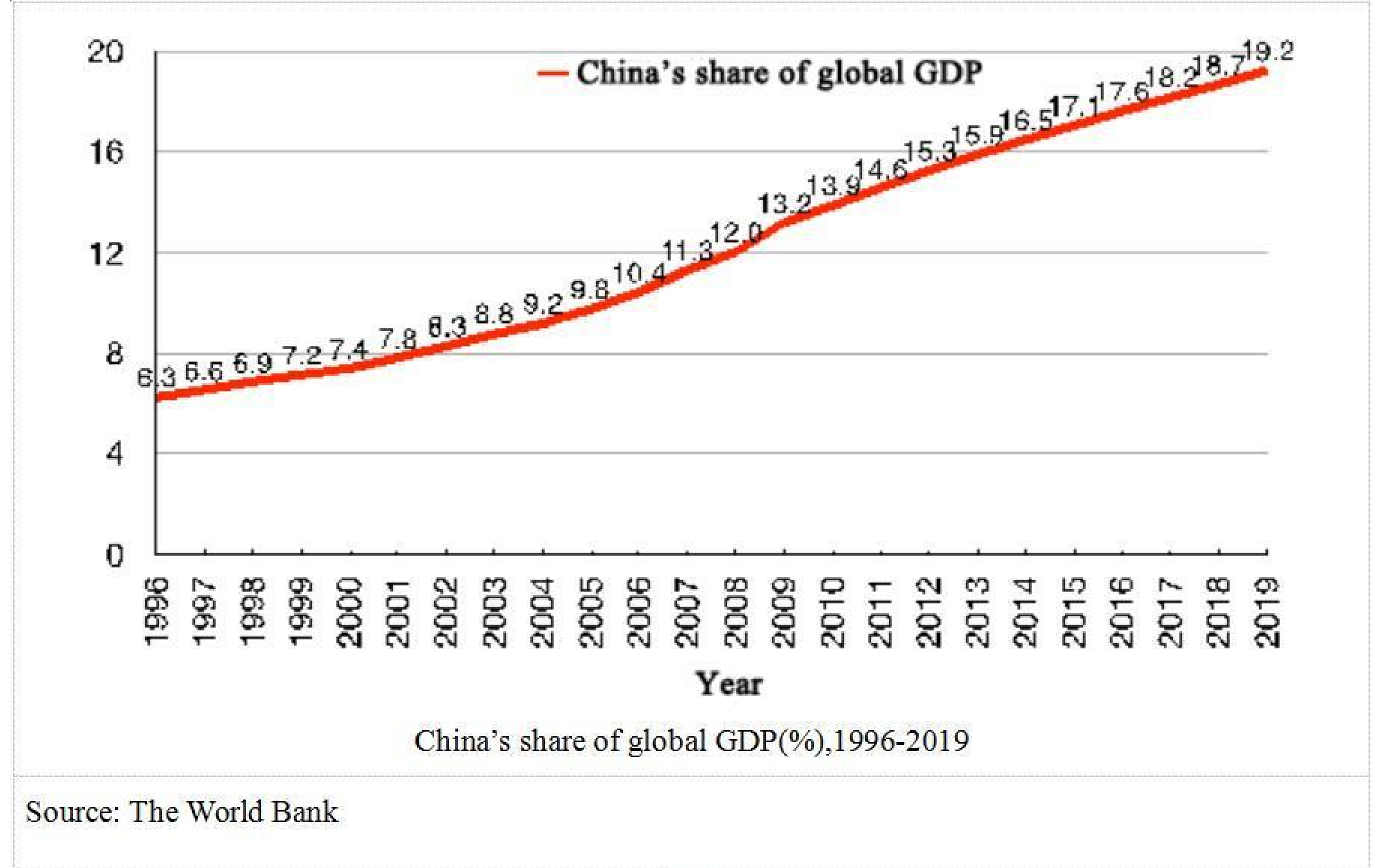
1970-1980 - çalkantılar

- Dünyada kaynakların sonu
 - Limits to Growth, Yeşil hareketler
- Arap-İsrail Savaşı
- Petrol krizi 1 (1973-1974) (+%400)
 - Ambargo
- Petrol krizi 2 (1979-1980) (+%100)
 - İran, İran-Irak savaşı
- Neler oldu?
 - Petrol ve gaz da deregülasyon/borsa
 - Gaz türbin teknolojileri
 - Otoprodüktör
 - IEA - Enerji NATOsu
 - Dijital devrim (IBM-Microsoft)

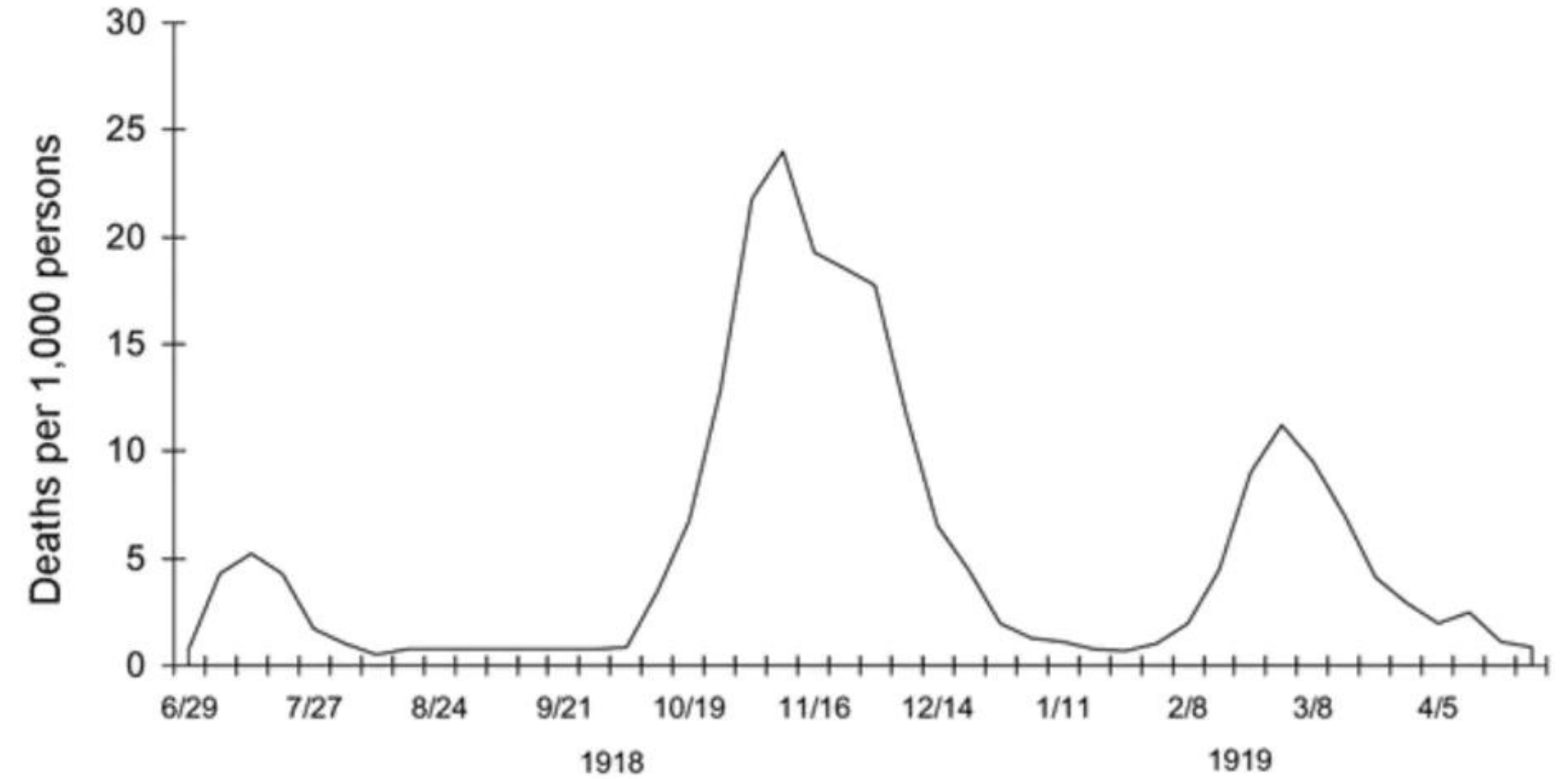
2001-2010 - Çin ve Büyüme

- Dünyada hızlı bir büyüme
 - Çin'in 2001'de WTO'ya girişi
 - Petrol ve emtia talebinde artış
 - Rekor petrol ve gaz fiyatları
 - Yenilenebilir politikaları
 - Lehman Brothers- Büyük finansal kriz
 - Gıda enflasyonu
- Neler oldu?
 - Orta sınıfın mutsuzluğu
 - Arap Baharı
 - IRENA (2009)
 - Dünyanın merkezi Asya'ya
 - Trump döneminin öncüleri

Covid19 etkisi

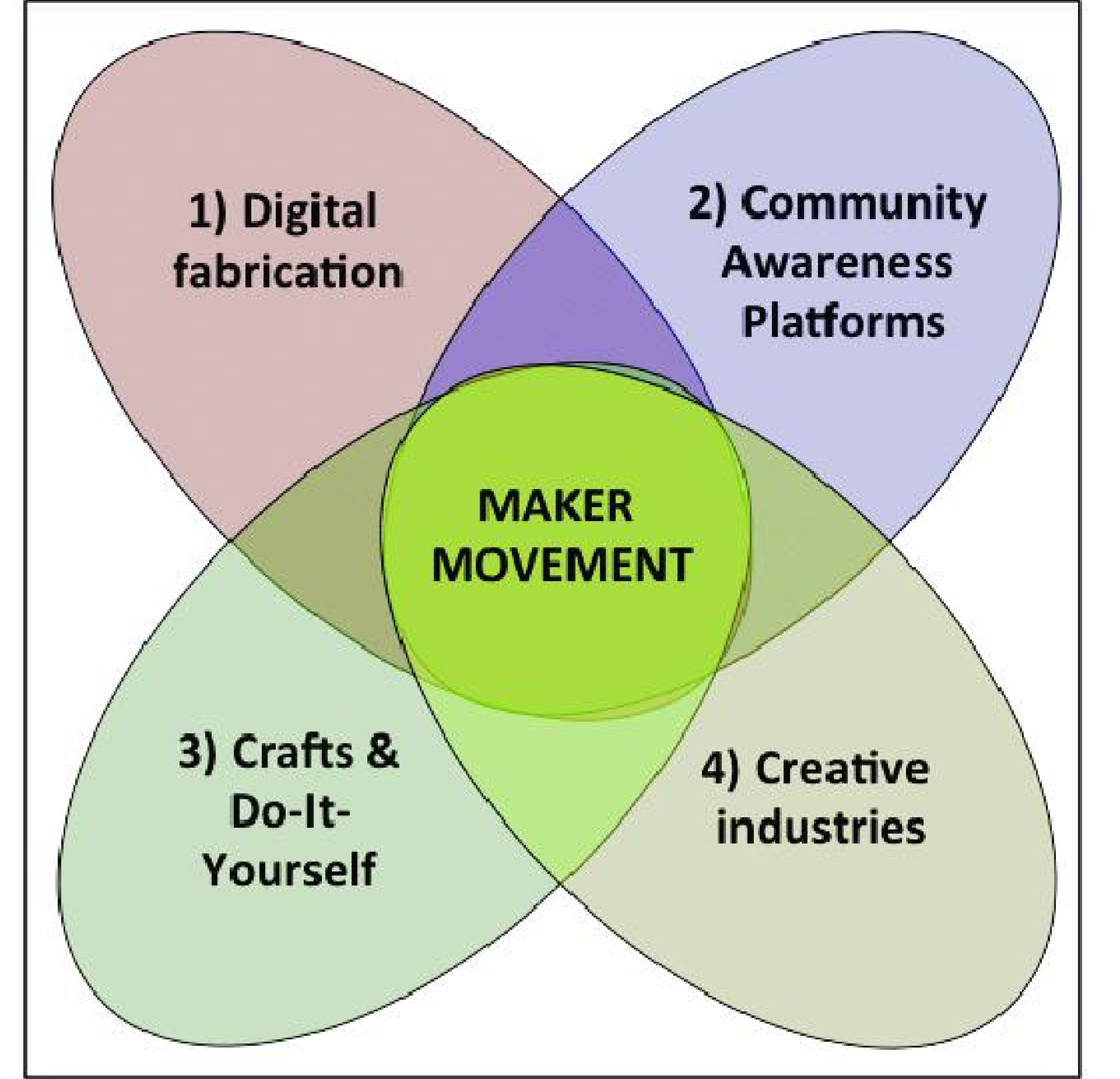
- Parasal genişleme
- Jet yakıt talebi
- Endüstriyel metal fiyatlarında artış
 - Petrolde kapasite fazlası
- İklim aciliyeti
- Yeni temiz enerji teknoloji şirketleri
 - Tesla
- Otomotiv devlerinde dönüşüm
 - VW, GM...
- Gelen gıda enflasyonu
- Çok fazla söz var, çok büyük vaatler var ama o yatırımlar yok.....

<https://theconversation.com/compare-the-flu-pandemic-of-1918-and-covid-19-with-caution-the-past-is-not-a-prediction-138895>

Teknolojik dönüşümler

- Kendi elektriğini üreten tüketici
- Kendi ürününü basan Makerlar(3D printer)
- Kendi yayınlarını yapan bireyler (Streaming)
- Otonom teknolojiler
- İş yapış biçimlerinde değişimler
- Güçlenen madencilik ve trading şirketleri
- Drone teknolojileri
- Dijital paralar
- Yapay zeka

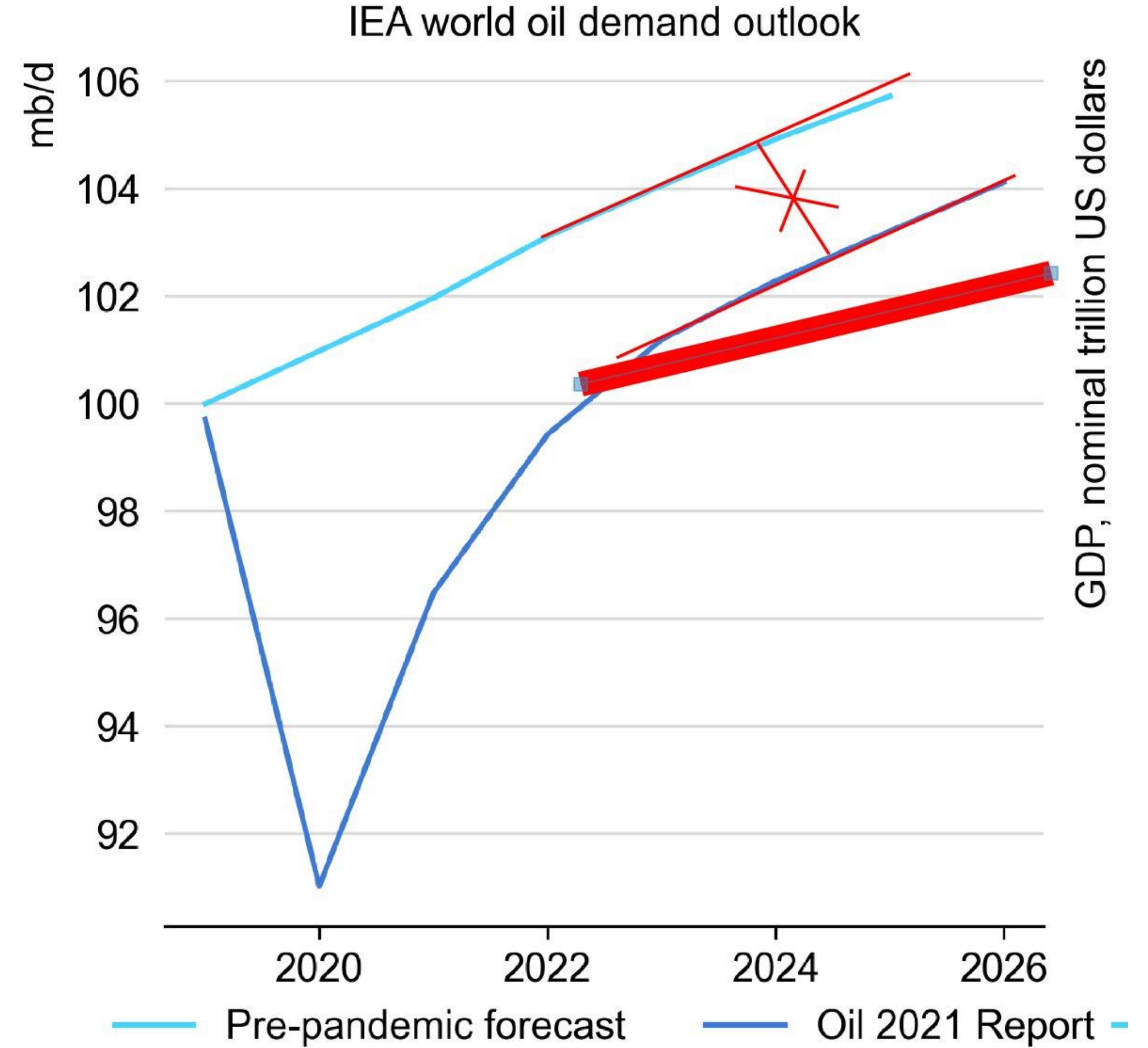
Sorular

- Enerji talebi artmaya devam edecek mi?
- Emisyonlar artmaya devam edecek mi?
- Maden-metaller ve gaz, petrolün yerini mi alıyor
- Dünya tekrar bölgesel kutuplara mı ayrılıyor?
- Parasal genişlemenin sonu nasıl olacak?
- Petrodevletlerin geleceği?
- Düşük maliyetli teknolojiler
 - Abqaiq saldırıları
- Teknolojik yaratıcı yıkım

Sonuç - Görünen Projeksiyon

- Enerji talebi artacak, yapısal değişim kısmi
- Pandemiden kim güçlenerek çıktı?
- İklim diplomasisi artık bir güç mücadelesi alanı
- Herkes ekonomileri canlandırma derdinde
 - Genç işsizler - Emtia/Enerji yoğun büyüme
- Herşey 2030 sonrasına atılmış durumda, 2030'a kadar?
- Çin temiz enerji teknolojilerin tartışmasız lideri
- AB'de temiz enerji kural ve düzenleme lideri
- ABD'nin dönüşümü soru işareti ve çok daha masraflı
- Teknolojik dönüşüm hızlandı ama insanlar ve kurumlar?
 - Yeni otonom, pil ve enerji teknolojileri
 - Nükleer?
- Kurumsal yapılanmalar
 - OPEC+, yeni ittifaklar - Yeni Soğuk Savaş
- 1970-1980 dönemine daha çok benziyor

teşekkürler

barissanli.com

twitter.com/barissanli